

1	Vad tycker människor om våra företag? 15 000 människor fick peka ut det företag som de tyckte bäst om. Vilket företag ligger högst på listan?	<p>1 vårdbolaget Carema
X IKEA
2 SJ</p>
2	Frankrike har fått en ny president för de kommande fem åren. Han fick fler röster i valet än president Nicolas Sarkozy. Vad heter Frankrikes nye president?	<p>1 Alexandre Dumas
X Ségolène Royal
2 Francois Hollande</p>
3	Sveriges utrikesminister har varit i Addis Abeba i Etiopien och träffat de två fångslade svenska journalisterna Martin Schibbye och Johan Persson. Vad heter Sveriges utrikesminister?	<p>1 Beatrice Ask
X Maria Wetterstrand
2 Carl Bildt</p>
4	Det har varit val i det här landet. Men landet saknar fortfarande en ledning. Nu säger den tyska centralbankens chef att det blir inga mer pengar om inte politikerna i Athen sparar mer. Vilket land?	<p>1 Grekland
X Portugal
2 Italien</p>
5	Rysslands försök att sälja sitt senaste passagerarflygplan slutade i en katastrof. Flygplanet som skulle visas upp störtade efter starten från Jakarta. Var störtade flygplanet?	<p>1 i Indonesien
X på Filippinerna
2 i Indien</p>
6	Mjök som säljs från mejerierna är pastöriserad men det är fler och fler som skulle vilja köpa mjök som inte är pastöriserad. Livsmedelsverket varnar för att det då kan finnas farliga bakterier kvar i mjölken. Vad har man gjort med mjölken som är pastöriserad?	<p>1 man har lagt till penicillin i mjölken
X man har värmt upp mjölken
2 man har tagit bort grädden från mjölken</p>
7	En dvärgmammut med en vikt på 310 kilo levde på Kreta i Medelhavet under istiden. Man har hittat nya fossilfynd på ön. Vilken familj tillhörde mammutarna?	<p>1 dinosaurier
X elefanter
2 hästar</p>
8	Antalet företag som köper guld på nätet har ökat. Vad får du om du säljer ett kilo 24 karats guld i dag?	<p>1 cirka 345 000 kronor
X cirka 145 000 kronor
2 cirka 45 000 kronor</p>
9	Filmen <i>Dark Shadows</i> handlar om Barnabas Collins återuppståndelse. Barnabas, vampyren, grävdes ner i en järnkista på 1700-talet men lyckas 200 år senare komma loss och återkommer till familjens gamla slott. Vilka spelar med i filmen?	<p>1 Rachel McAdams och Sam Neill
X Alyson Hannigan och Ola Rapace
2 Helena Bonham Carter och Johnny Depp</p>
10	Sverige förlorade ishockeymatchen mot Ryssland med 7-3. Franzén fick lämna isen med ett brutet näsben efter att ryssen Kalinin skadat honom i tredje perioden. Vad hände med Kalinin?	<p>1 ingenting
X Kalinin stängs av i tre matcher
2 Kalinin fick 2 minuter</p>

1	Det kan bli möjligt att använda hemlig övervakning av elektronisk kommunikation vid förundersökningar utan att någon är skäligen misstänkt för brott. Åklagare kan i vissa brådskande fall fatta tillfälliga beslut om hemlig övervakning av elektronisk kommunikation. De nya lagarna börjar gälla den 1 juli 2012. Vem har beslutat detta?	1 Rikspolisstyrelsen
X riksdagen
2 regeringen
2	Frankrike har fått en ny president för de kommande fem åren. Han fick 51,7 procent av rösterna, mot president Nicolas Sarkozys 48,3. Den nye presidenten har sagt sig vilja öka de offentliga utgifterna. Han har också lovat att öka minimilönerna och åter sänka pensionsåldern från 62 till 60 år för vissa. Vad heter Frankrikes nya president?	1 Alexandre Dumas
X Ségolène Royal
2 Francois Hollande
3	Det har varit val i Grekland. De två grekiska regeringspartierna som införde det tuffa åtstramningspaketet för att förhindra att landet försattes i konkurs gick tillbaka kraftigt. De får 149 mandat av parlamentets 300 mandat. Vad heter partierna?	1 Pasok och Ny demokrati
X Demokraterna och Republikanerna
2 Greklands Nation och Socialisterna
4	Landet kommer inte att lämna ut Iraks vicepresident Tariq al-Hashimi, som är efterlyst av Interpol. Enligt Interpol misstänks han ha <i>lett och finansierat terrorattacker</i> . al-Hashimi flydde tidigare i år från Irak via Saudiarabien. Vilket land lämnar inte ut Tariq al-Hashimi?	1 Syrien
X Israel
2 Turkiet
5	Ett tio år gammalt mordfall kan vara på väg att lösas. En 44-årig kvinna har gripits skäligen misstänkt för mordet på en 77-årig pensionär i Skärholmen, söder om Stockholm, i november 2002. Det tio år gamla fallet togs upp igen sedan preskriptionstiden på grova våldsbrott togs bort. Mordet är ett av fallen som polisens specialgrupp utreder. Vad kallas den gruppen?	1 cold case-gruppen
X perssongruppen
2 Säpo
6	Sveriges utrikesminister Carl Bildt har varit och träffat de två fängslade svenska journalisterna Martin Schibbye och Johan Persson. Var sitter svenskarna fångna?	1 i Juba i Sydsudan
X i Sanaa i Jemen
2 i Addis Abeba i Etiopien
7	Fyra män från Härjedalen har häktats vid Mora tingsrätt misstänkta för illegal verksamhet i gränstrakterna mellan Dalarna och Härjedalen. Vad misstänks männen för?	1 vargjakt
X guldvaskning
2 olovlig scooterkörning
8	En dvärgmammut med en vikt på 310 kilo levde på Kreta i Medelhavet under istiden. Det framgår av nya fossilfynd på ön. När djuren isolerats på ön krympte de successivt i storlek. Vilken familj tillhörde mammutarna?	1 snö vesslor
X elefanter
2 hästar
9	Ett gammalt naturligt sötningsmedel - Stevia - lanseras nu i allt flera produkter i Sverige. Stevia rebaudiana är en bladväxt med ursprung i Sydamerika. Stevia är 300 gånger sötare än vanligt socker. Vilket av följande är ett konstgjort sötningsmedel?	1 aspartam
X glutamat
2 vanillin
10	Antalet företag som köper guld på nätet har ökat drastiskt, marknadsföringen är massiv och ofta kompletteras näthandeln med turnéer på hotell runt om i landet. Vad får du om du säljer ett kilo 24 karats guld i dag?	1 cirka 345 000 SEK
X cirka 245 000 SEK
2 cirka 145 000 SEK
11	2012 års Polarprisvinnare har utsetts. Cellisten Yo-Yo Ma får dela priset med en mycket känd musiker. Priset består av en miljon kronor per vinnare. Priset kallas för världens största musikpris. Det har delats ut varje år sedan 1992. Vem delar priset med Yo-Yo Ma?	1 Art Garfunkel
X Lana Del Rey Lana Del Rey
2 Paul Simon
12	Hon har på senare tid medverkat i filmerna: <i>Alice i Underlandet</i> , <i>The King's Speech</i> , <i>Harry Potter och dödsrelikerna</i> del 1 och 2 samt nu senast i filmen <i>Dark Shadows</i> . Vem är hon?	1 Rachel McAdams
X Alyson Hannigan
2 Helena Bonham Carter

Meddelande

Viktigt meddelade!

På grund av omfattade förändringar i våra webbsidors uppbyggnad har störningar i funktionssätt uppkommit. Tyvärr går det inte att mata in nya resultat i Rikstävlingen. Spara alla resultat. Resultaten kan läggas in i slutet på terminen. Arbetet med att återställa webbsidornas funktion fortsätter och vi hoppas att allt är klart till vecka 22.

Under vårterminen 2012 utkommer Veckans Nyheter under följande veckor: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 och 23.

Rikstävlingen startade måndagen den 16 januari 2012 och pågår till fredagen den 8 juni 2012.

Ni som får problem med e-posten eller faxen glöm inte att ni har fått användarnamn och lösenord för inloggning på vår webbsida. På webb-sidan finns alltid det aktuella numret av Veckans Nyheter.

Rätt svar till extrauppgiften Vetenskapsvärlden:

1. Homo sapiens
2. i Alperna
3. ångest som kan uppkomma...
4. en systematisk procedur för...
5. hornlagret
6. amatörboxare använder huvud...
7. 10 000 liter
8. ett antal parallellt arbetande...
9. syror löser upp tandytans emalj
10. cirka 80 000 kilometer

Version A.

1. **IKEA (x).** IKEA rankas återigen som etta bland Sveriges mest ansedda och trovärdigaste företag följt av Google och Apoteket visar årets Anseendebarmetern. Apoteket upplevs vara det ärligaste företaget när det gäller att kommunicera. Anseendet för de privata vårdbolagen Atten-do och Carema är extremt lågt, Caremas resultat är det lägsta som någonsin registrerats, enligt Anseendebarmetern. I botten finns flera energibolag och SJ.
2. **Francois Hollande (2).**
3. **Carl Bildt (2).**
4. **Grekland (1). Se B3.**

5. **i Indonesien (1).**
6. **man har värmt upp mjölken (x).**
7. **elefanter (x).**
8. **cirka 345 000 kronor (1).**
9. **Helena Bonham Carter och Johnny... (2).**
10. **Kalinin stängs av i tre... (x).**

Version B.

1. **riksdagen (x).** Från den 1 juli får polisen begära ut abonnemangsuppgifter även vid brott som bara ger böter. Operatörer blir skyldiga att lämna ut abonnemangsuppgifter vid misstanke om brott. Hemlig teleavlyssning och teleövervakning benämns i fortsättning **hemlig avlyssning och övervakning av elektronisk kommunikation.** Bestämmelserna regleras i rättegångsbalken och i en ny lag om inhämtning av sådana uppgifter i underrättelseverksamhet. Beslut om hemlig övervakning ska lämnas av allmän domstol. Men åklagare får i vissa fall fatta tillfälliga beslut. Polisen och Tullverket får själva besluta om övervakning i underrättelseverksamhet. Det gäller brott som ger minst två års fängelse. Polisen får möjlighet att ta del av var en telefon befinner sig även om den inte används för kommunikation. Bakom beslutet står S och de borgerliga partierna samt i princip SD. V och MP är emot. *Det är en väldigt bra förändring som gör det möjligt för polisen att utreda brott på Internet som drabbar enskilda individer,* säger polisen. Riksdagsbeslutet innebär också att möjligheten till hemlig övervakning av elektronisk kommunikation vidgas. Det blir också möjligt för polis och brottsbekämpande myndigheter att utföra hemlig övervakning utan att det finns en skäligen misstänkt person. Advokatsamfundet anser att ändringarna inte uppfyller kraven på rättstrygghet och rättssäkerhet.

2. Francois Hollande (2).

3. **Pasok och Ny demokrati (1).** *Det blir inte fler stödutbetalningar om Grekland inte håller sig till de avtalade villkoren för pengarna,* säger tyska centralbanken Bundesbanks chef som anser att det är värre för grekerna om de lämnar euron än för övriga Europa. Grekiska staten riskerar en akut pengakris. Den hårt ansträngda grekiska ekonomin bedöms backa med ytterligare 4,7 procent i år för att nå nolltillväxt nästa år. Statsskulden ligger kvar på skyhöga nivåer; 160,6 procent av BNP

i år och 168,0 procent 2013. Det grekiska underskottet väntas hamna på 7,3 procent av BNP i år och förvärras ytterligare till 8,4 procent nästa år. *En återhämtnings är i sikte, men den ekonomiska situationen förblir bräcklig med fortsatt stora skillnader mellan medlemsländerna,* säger EU:s ekonomikommissionär. I år bedöms BNP-tillväxten bli noll i genomsnitt i de 27 EU-länderna, för att sedan stiga till 1,3 procent 2013. 2012 ser läget sämre ut i de 17 euroländerna. I år spås ekonomin backa med 0,3 procent och nästa år förväntas en tillväxt på 1,0 procent. Den ekonomiska situationen ser dock mycket olika ut i olika länder. Spanien har ännu inte behövt be om krishjälp av de andra euroländerna och IMF. Budgetunderskottet i år väntas hamna på 6,4 procent och nästa år på 6,3 procent. Nästa år ska det spanska budgetunderskottet vara nere på 3 procent av BNP, enligt dessa rekommendationer. För att det ska klaras måste den spanska regeringen presentera nya åtgärder i sin kommande budget. Den spanska statsskulden väntas bli 80,9 procent av BNP i år och 87,0 procent 2013. En kraftig försämring har skett de senaste åren. 2009 var statsskulden 53,9 procent av BNP.

4. Turkiet (2).

5. cold case-gruppen (1).

6. i Addis Abeba i Etiopien (2).

7. vargjakt (1).

8. elefanter (x).

9. **aspartam (1).** Ett gammalt naturligt sötningsmedel - Stevia - lanseras nu i allt flera produkter i Sverige. Det finns redan i glass och läsk och väntas inom kort komma i en del andra livsmedel som idag sötas med socker eller konstgjorda sötningsmedel. *Stevia rebaudiana* är en bladväxt som kommer från Sydamerika som länge har använts som sötningsmedel och hälsoört. Via en raffinering tas icke önskade smaker och andra biprodukter bort och den renade, söta ingrediensen, uppemot 300 gånger sötare än vanligt socker bildas. Men Stevia har även satts i samband med infertilitet, försämrad spermieproduktion och uppgetts vara cancerframkallande. Några vetenskapligt uppföljande studier på människa som stödjer detta finns dock inte. Livsmedelsverket vill begränsa halten sötningsmedel av Stevia i livsmedel. *Konsumenter ska kunna lita på att de inte får i sig för höga halter av sötningsmedlet, därför har vi begränsat de tillåtna halterna,* säger Livsmedelsverket.

10. cirka 345 000 SEK (1).

11. Paul Simon (2).

12. Helena Bonham Carter (2).

1 Människan och hennes förfäder inom släktet Homo har under mycket lång tid varit den viktigaste orsaken till att många djur utplånats från jordens yta. För 2,1 till 1,5 miljoner år sedan trängde Homo erectus undan många av Afrikas stora rovdäggdjur. De sabeltandade kattdjuret försvann från kontinent efter kontinent. Utdöendet sammanfaller alltid med människornas ankomst. Under den senaste istiden utplånades en stor del av de stora däggdjuren i Nord- och Sydamerika, i Australien och i Asien. De sista områden som erövrades av människan är Madagaskar, Nya Zeeland och andra isolerade öar. På kort tid utplånades samtliga av öarnas stora fåglar och däggdjur. Utdöendet inträffar i samtliga fall i samband med den moderna människans invandring.

Vilket namn har den moderna människan?

- 1 Homo sapiens
- X Homo oeconomicus
- 2 Homo neanderthalensis

2 Röda blodkroppar har hittats på ismannen Ötzi 5 300 år gamla kvarlevor, vilket är det överlägset äldsta blodfyndet i världen. En studie visar att den naturliga mumifieringen av Ötzi även bevarat spår av det blod han spillde kort innan sin död. Ötzi hittades 1991. Kroppen hade legat infrusen i en glaciär under 5 300 år. Forskning på ismannens kvarlevor har tidigare lett till en kartläggning av hans DNA och till slutsatser om hans blodgrupp och utseende. Dödsorsaken har konstaterats vara den pil som satt fast i Ötzis rygg när han hittades. Glaciären hade bevarat Ötzi bättre än någon annan kropp tidigare. Men hans ådror var tomma, och forskarna antog att blodet hade förstörts. Nu har såret från pilen som dödade Ötzi, samt ett sår i handen, undersökts med ett atom-kraftsmikroskop och det visade spår efter röda blodkroppar. Fyndet kan ge kunskaper om blodets struktur som kan vara viktiga för medicinska studier och kriminalteknik. **Var hittades ismannen Ötzi?**

- 1 på Grönland
- X i Alperna
- 2 i Himalaya

3 Barn till asylsökande i Sverige hamnade för några år sedan i ett apatiskt tillstånd. Mellan mars 2005 och december 2007 befann sig totalt 70 barn i ett apatiskt tillstånd. I en debatt som pågick ifrågasattes både föräldrar och psykiatriker medan andra misstänkte förgiftning eller stress. Med en avancerad teknik undersöktes blodprov från barnen på Uppsala universitet och analysen visar tydligt samband mellan stresshormoner och tillståndets förlopp. Det kemiska mönstret liknar det vid posttraumatisk stress vilket innebär att påståenden om simulerade symptom kan avvisas.

Vad är posttraumatisk stress?

- 1 ångest som kan uppkomma efter mycket allvarliga händelser
- X en sjukdom som bärs av vissa folkgrupper
- 2 en bisjukdom

4 Det är inte lätt att definiera artificiell intelligens AI. Forskare brukar räkna upp förmågor som att känna igen mönster, hantera information samt planera och sätta upp mål. En del forskare definierar det som ett datorprogram uppbyggt av algoritmer. Andra forskare hävdar att datorprogrammet måste ha någon form av rörelseförmåga kopplad till sig, till exempel en robot som med hjälp av AI kan agera och lära sig av saker som händer omkring den.

Vad är en algoritm?

- 1 en teknokratisk formel
- X ett primitivt
- 2 en systematisk procedur för hur man löser ett problem

5 En forskargrupp vid Karolinska Institutet har lyckats beskriva hur hudens yttersta lager ser ut och fungerar på molekylnivån. Det kan i framtiden betyda att man ger läkemedel genom huden. Det ger också stora möjligheter att bättre förstå många hudsjukdomar. *Man kan säga att vi har lyckats lösa hudens gåta,* säger enheten för dermatologi och venerologi vid Karolinska Institutet. Det översta lagret av huden är ett vattentätt barriärskikt. Majoriteten av alla hudsjukdomar yttrar sig genom något slags störd funktion i hudens skyddsbarriär.

Vad kallas hudens yttersta lager?

- 1 laserlagret
- X nätlagret
- 2 hornlagret

- 6 Amatörboxare uppvisar förändringar i hjärnvätskan efter match som visar att nervceller skadats. Det visar en studie på 30 svenska boxare. Det har länge debatterats om amatörboxning är skadligt för hjärnan. Studien visar att upprepade slag mot huvudet i boxningsringen kan ge hjärnskador som påminner om de man ser vid andra akuta skallskador. Studien visade att boxarna efter match hade förhöjda koncentrationer av fyra olika proteiner i hjärnvätskan, som alla signalerar en skada på hjärnans nervceller. Så många som 80 procent av boxarna uppvisade proteinförändringar som indikerar hjärnskada. **Vilken är skillnaden mellan amatörboxning och professionell boxning?**
- 1 amatörboxare går bara två ronder
 - X amatörboxare använder huvudskydd
 - 2 amatörboxare slår inte knockout

- 7 Klädkonsumtionen ökade med 53 % under perioden 1999-2009. Varje person konsumerar ca 15 kilo textilier (kläder och hemtextil) per år och av dem slängs ca 8 kilo i hushållssoporna. En forskarrapport säger: Det finns ett gap mellan människors omtanke om miljön och hur man hanterar sina kläder. Gapet tycks vara störst i gruppen yngre konsumenter. De äldre i studien agerar mer miljövänligt vilket dock inte alltid har att göra med en uttalad omtanke om miljön utan mer med att de på grund av sparsamhet prioriterar högre kvalitet och köper färre plagg. Det kan vara så att vi konsumenter inte kopplar kläder till källsortering på samma sätt som till exempel med burkar och flaskor. **Hur många liter vatten går det åt för att producera ett par jeans?**
- 1 2 000 liter
 - X 10 000 liter
 - 2 500 liter

- 8 Sveriges snabbaste superdator kommer att finnas på Linköpings universitet. På Campus Valla installeras Triolith, ett datorkluster med en kapacitet som slår medtävlarna, superdatorerna vid Kungliga Tekniska högskolan och FRA. Systemet ska användas av forskare vid svenska universitet. Det nya kraftpaketet är en av tre datorkluster från HP. Det största systemet, Triolith, innehåller 1200 beräkningsservrar och kommer att ha en teoretisk beräkningskapacitet på 338 teraflops, vilket innebär att det kan utföra 338 biljoner så kallade flyttals-operationer per sekund. **Vad innebär ett datorkluster?**
- 1 ett antal parallellt arbetande datorer
 - X datorer som staplas på varandra
 - 2 datorer utan nätverk

- 9 Högfluortandkrämen finns att köpa receptfritt och riktar sig främst till personer som har mycket karies. Forskare har nu för första gången gjort en vetenskaplig utvärdering av högfluortandkrämens effekt. Studien har resulterat i en ny metod som fyrdubblar tändernas fluorskydd. I studien fick 16 försökspersoner prova olika tandborstningsmetoder, där de antingen fick använda högfluortandkräm eller vanlig tandkräm, och borsta sina tänder antingen två eller tre gånger om dagen. Försöken visade att de som borstade med högfluortandkräm tre gånger om dagen fick ett fyra gånger bättre fluorskydd i munnen jämfört med de som använde vanlig tandkräm två gånger per dag. **Vad händer vid karies?**
- 1 det bildas tandsten
 - X man får tandlossning
 - 2 syror löser upp tandytans emalj

- 10 Duvornas GPS sitter i hjärnan. Duvor har en inbyggd kompass i huvudet. En forskargrupp i USA har lokaliserat 53 neuroner i duvornas hjärna som håller koll på jordens magnetfält. Att fåglar navigerar med hjälp av jordens magnetfält har länge varit känt. När det gäller duvor misstänkte forskarna att ett särskilt område i fåglarnas näbb kunde reagera på magnetfältet och ge duvorna information om vad som var norr och vad som var söder. Men den teorin höll inte. Det man trodde var järnhaltiga nervceller har visat sig vara vita blodkroppar. Informationen når hjärnan genom ett annat område i fåglarnas inneröra. Den biologiska GPS som fåglarna använder lyckas varje år ta dem tusentals kilometer från en plats på ena halvklotet till det andra. Den mest extrema flyttningen finner man hos silvertärnan, som bland annat lever av småfisk i havet. Den häckar i den arktiska sommaren och flyger därefter till andra sidan av jorden för att söka föda. **Hur långt flyger silvertärnan per år?**
- 1 cirka 8 000 kilometer
 - X cirka 800 000 kilometer
 - 2 cirka 80 000 kilometer